

V PRACHU

CEST

ROMÁN

Za každou
hranicí
existují sny.

JEANINE CUMMINS

V prachu cest

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.dominoknihy.cz
www.albatrosmedia.cz

Jeanine Cummins
V prachu cest – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

V PRACHU CEST

JEANINE CUMMINS

2020

Pro Joea

*Era la sed y el hambre, y tú fuiste la fruta.
Era el duelo y las ruinas, y tú fuiste el milagro.*

Byla to žízeň a hlad to byl, a tys byla ovocem.
Žal a ruiny to byly, ty zázrakem bývala jsi.

Pablo Neruda, PÍSEŇ ZE ZOUFALSTVÍ

KAPITOLA PRVNÍ

Jedna z úplně prvních střel přilétne otevřeným oknem nad záchodovou mísou, kde Luca právě stojí. V první chvíli si ani neuvědomí, že je to kulka, a může mluvit o štěstí, že ho netrefí mezi oči. Luca stěží zaznamená její jemný svist, jak kolem něj proletí a zaryje se do kachličkové stěny za ním. Vzápětí se však spustí hlasitá třaskavá kanonáda, jako by na dvoře přistávala helikoptéra. Ozývají se také výkřiky, ty však s pokračující střelbou brzy ustanou. Než si Luca stačí zapnout kalhoty, sklopit víko, vylézt nahoru, podívat se ven a zjistit zdroj toho strašlivého rámusu, dveře do koupelny se rozlétnou a stojí v nich Mami.

„*Míjo, ven,*“ hlesne tiše, takže ji Luca ani neslyší.

Začne ho strkat ke sprše tak razantně, že Luca zakopne o zvyšenou obrubu a skácí se dopředu. Mami na něj upadne a on si při tom předními zuby prokousne ret. Ucítí pachutí krve. Jedna tmavá kapka vytvoří na jasně zelené dlažbě sprchy drobné rudé kolečko. Mami posune Luku do rohu. Sprcha nemá dveře ani závěs. Je to jen kout v koupelně jeho Abuely, ke kterému je přistavěná třetí kachličková stěna, aby to vypadalo jako kabinka. Zeď je asi sto sedmdesát centimetrů vysoká a na šířku má necelý metr, takže by se za ní Luca s matkou mohli při troše štěstí ukrýt. Luca je zády zaklíněný v rohu a drobnými rameny se dotýká obou stěn. Kolena má přitážená až k bradě a Mami ho zakrývá svým tělem jako krunýřem. Dveře do koupelny zůstaly otevřené, což Luku znepokojuje, i když přes štít

JEANINE CUMMINS

matčina těla a ochrannou bariéru sprchové stěny nic nevidí. Rád by se vymanil ze sevření a opatrně do dveří strčil prstem. Rád by je zavřel. Neví, že je matka nechala otevřené schválně. Že zavřené dveře vybízejí k podrobnější prohlídce.

Rachot střelby venku pokračuje, doprovází ho výpary dřevěného uhlí a pálicího se masa. Papi venku opéká *carne asada* a Lukovy oblíbené kuřecí paličky. Má je rád trošku zčernalé, aby kůžička hezky křupala. Matka zvedne hlavu a pohlédne mu do očí. Pak mu přiloží dlaně ke tvářím a snaží se mu zakrýt uši. Střelba venku se zmírní. Utichne a vzápětí se znovu spustí v krátkých dávkách, které věrně kopírují divoký a nepravidelný rytmus Lukova srdce, nebo mu to tak alespoň připadá. V přestávkách pořád slyší rádio, kde ženský hlas ohlásí *¡La Mejor 100.1 FM Acapulco!* a pak začne hrát písnička o tom, jak je krásné být zamilovaný. Někdo do rádia střílí a ozve se smích. Mužské hlasy. Dva nebo tři, těžko říct. Dusot bot na Abuelině terase.

„Je tady?“

Jeden z hlasů je hned za oknem.

„Jo.“

„A co ten kluk?“

„Mira, kluk je tady. Je to on?“

Lukův bratranec Adrián. Má na sobě kopačky a dres se jménem Hernándeze. S fotbalovým míčem dokáže žonglovat tak skvěle, že ho nadhodí koleny sedmačtyřicetkrát za sebou, aniž by mu spadl na zem.

„Nevím. Věk by odpovídal. Vyfoť ho.“

„Hele, kuře!“ řekne jiný hlas. „Páni, a vypadá dobře. Nedáš si kuře?“

Luca má hlavu pod matčinou bradou a cítí její pevné objetí.

„Na kuře zapomeň, *pendejo*. Prohledej barák.“

Lukova Mami se v dřepu pohupuje a tlačí Luku ještě silněji ke stěně obložené dlaždičkami. Tiskne se k němu, a v příští chvíli oba uslyší vrznutí a bouchnutí zadních dveří. Kroky v kuchyni. Přerušovaný třeskot střelby v domě. Mami otočí hlavu a všimne si na dlažbě osamocené, ale jasně patrné skvrnky Lukovy krve, ozářené šikmo dopadajícím světlem z okna. Luca cítí, jak se zajíkla. V domě je

V PRACHU CEST

teď ticho. Chodba končící u dveří koupelny je opatřená kobercem. Mami si stáhne rukáv košile a Luca s hrůzou sleduje, jak se od něj vyklání k té výmluvné kapce krve. Přejede přes ni rukávem, takže zbude jen bleďá šmouha, a vrhne se zpět k němu právě ve chvíli, kdy muž v chodbě pažbou kalašnikova otevře dveře dokořán.

Určitě jsou tři, protože Luca pořád slyší ze dvora dva hlasy. Třetí chlap si za stěnou sprchy rozepne kalhoty a vymočí se do Abueliny záchodové mísy. Luca nedýchá. Ani Mami nedýchá. Mají zavřené oči, jsou nehybní jako sochy, dokonce i adrenalin jako by se jim silou vůle zastavil v žilách. Muž škytne, spláchne a umyje si ruce. Utrže si je do krásného žlutého ručníku, který Abuela vytahuje jen při svátečních příležitostech.

Nehnou se ani poté, co muž odejde. Ani poté, co uslyší ještě jedno vrznutí a bouchnutí kuchyňských dveří. Zůstanou tam, strnulí se zavřenýma očima v pevném propletenci rukou, nohou, kolen, brad a zaklíněných prstů. Nepohnou se ani poté, co uslyší, jak se muž venku přidává ke kumpánům a oznamuje jim, že v domě nikdo není a že si dá trochu kuřete, přece nenechá zkazit dobré grilované maso, když tolik dětí v Africe hladoví, to by bylo neomluvitelné. Chlap je pořád docela blízko u okna, takže Luca slyší, jak při jídle mlaská. Luca se soustředí na pravidelné a tiché dýchání, hezky dovnitř a zase ven. Říká si, že je to jen zlý sen, strašlivý sen, který se mu zdál už mockrát. Vždycky se probudí s rozbušeným srdcem a zaplaví ho obrovská úleva. *Byl to jen sen.* Protože tohle jsou běžní strašáci moderních mexických měst. Protože i když si rodiče dávají dobrý pozor, aby před dětmi nemluvili o násilí, a jakmile z rádia zazní zpráva o další přestřelce, okamžitě přeladí na jinou stanici, nemohou zabránit dětem, aby se bavily s jinými dětmi. Na houpacích, na fotbalovém hřišti i na školních záchodcích se vyprávějí děsivé historky. Všechny děti z bohatých, chudých i středostavovských rodin už viděly na ulicích mrtvoly. Vraždy jsou pro ně běžnou věcí. A ze vzájemných rozhovorů srstevníky vědí, že existuje určitý žebříček nebezpečí a že některé rodiny jsou ohroženější než jiné. Takže i když Luca nikdy neslyšel od rodičů jediné slůvko o tom, že by jim něco hrozilo, i když před synem demonstrovali neochvějnou odvahu, on věděl – ano, věděl, že tenhle den jednou přijde. Na něco takového

JEANINE CUMMINS

se však nedá dopředu připravit. Trvá velice dlouho, než mu matka konečně přestane svírat šiji, odtáhne se od něj a Luca si uvědomí, že světlo proudí oknem do koupelny pod jiným úhlem než předtím.

Na okamžicích po prožité hrůze a před potvrzením skutečnosti je cosi posvátného. Když Luca konečně pohne tělem, zakusí krátkou, opojnou radost ze samotného faktu, že žije. Chvilí si vychutnává přerývané vzdouvání hrudníku nasávajícího vzduch. Položí dlaně na dlaždice a užívá si jejich příjemný chlad. Mami se zhroutí ke stěně naproti němu a pohybuje čelistmi tak, že se jí v levé tváři objeví dolíček. Je zvláštní vidět ji ve sprše v botách, ve kterých chodí do kostela. Luca se dotkne řezné ranky na rtu. Krev už zaschla, ale on si postižené místo zuby znovu rozedře. Je mu jasné, že kdyby to byl sen, necítil by chuť krve.

Mami konečně vstane. „Zůstaň tady,“ nařídí mu šeptem. „Ani se nehni, dokud se pro tebe nevrátím. Buď zticha jako myška, rozumíš?“

Luca se vrhne po její ruce. „Mami, nechod pryč.“

„Mijo, za chvíli jsem zpátky, ano? Hezky tu zůstaň.“

Mami vyprostí ruku z Lukova sevření. „Ani se nehni,“ zopakuje mu. „Buď hodný kluk.“

Lukovi není zatěžko matku poslechnout, ne snad proto, že by byl tak poslušný, ale raději nechce nic vidět. Tam venku na babiččíně dvorku leží celá jeho rodina. Dnes je sobota 7. dubna a sestřenice Yénifer slaví patnácté narozeniny. *Quinceañera* je velký den, takže má na sobě dlouhé bílé šaty. Jsou tam i její otec a matka, Tío Alex a Tía Yemi, nechybí ani Yéniferin mladší bratr Adrián, kterému už bylo devět, a tak rád zdůrazňuje, že je o rok starší než Luca, i když se ve skutečnosti narodil jen o čtyři měsíce dřív.

Než si Luca musel odskočit na záchod, s Adriánem a dalšími *primos* si kopali balonem. Matky seděly kolem stolu na terase, na ubrouscích před sebou orosené sklenice se studenými koktejly. Při minulé společné návštěvě u babičky přistihla Luku v koupelně Yénifer, a on se cítil tak trapně, že dnes přinutil Mami, aby šla s ním a hlídala přede dveřmi. Abuele se to nelíbilo; řekla Mami, že ho rozmazluje, že kluk v jeho věku by si měl umět dojit na záchod sám, ale Luca je jedináček, takže mu procházejí i věci, které by jiným dětem neprošly.

V PRACHU CEST

Tak či onak, teď je Luca v koupelně sám a snaží se na to nemyslet, ale přesto ho bezděčně napadne, že popudlivá slova, která si Mami s Abuelou vyměnily, byla možná tím posledním, co si spolu kdy řekly. Luca přistoupil ke stolu, výmluvně se u toho kroutil a pošepтал Mami do ucha. Když to Abuela viděla, zavrtěla hlavou, oběma jim pohrozila prstem a utrousila pepřnou poznámku. I kárání dokázala zvládnout s úsměvem. Mami však vždycky stála na Lukově straně. Obrátila oči v sloup a přes matčin nesouhlas odsunula židli od stolu. Jak je to dlouho – deset minut? Dvě hodiny? Luca je zmatený, jako by ztratil pojem o čase, jak ho vždycky znal.

Za oknem uslyší matčiny opatrné kroky tiše našlapující ve zbytcích něčeho rozbitého. Osamocené zajíknutí, příliš hlasité, aby šlo označit za vzlyk. Pak rychlé zvuky, jak matka odhodlaně vykročí terasou a mačká tlačítka telefonu. Když promluví, její hlas zní napjatě, jak ho Luca vůbec nezná: má vysoký tón a vychází z hloubi hrdla.

„Pošlete pomoc.“

KAPITOLA DRUHÁ

Když se Mami vrátí pro Luku do sprchy, najde ho sbalené- ho do klubíčka, jak se pohupuje z jedné strany na druhou. Požádá ho, aby vstal, ale on zavrtí hlavou, schoulí se ještě víc a jeho tělo se roztřepe panickým strachem. Dokud zůstane ve sprše s obličejem schovaným v temném úkrytu mezi lokty, dokud se nepodívá Mami do očí, může dělat, že se nic nestalo. Může prodloužit okamžik iracionální naděje, že alespoň kousíček včerejšího světa zůstal nedotčený.

Možná by pro něj bylo lepší jít se přesvědčit a vidět jasné rudé stříkance na Yénifeřiných bílých šatech, vidět Adriánovy oči slepě hledící k nebi, vidět Abueliny šedivé vlasy spleené čímsi, co by se nikdy nemělo dostat mimo úhledný obal lebky. Snad by pro něj bylo dokonce dobré vidět teplou lidskou trosku, která byla ještě před chvílí jeho otcem, jak leží na terase s ohnutou obracečkou pod bezvládným tělem a na beton z ní stále vytéká krev. Protože nic z toho nemůže být hrůznější než obrazy, které vytváří Lukova bujná dětská fantazie.

Když Mami konečně přinutí Luku vstát, vyvede ho z domu hlavními dveřmi, což může a také nemusí být dobrý nápad. Pokud by se *los sicarios* vrátili, co by bylo horší – být na ráně na ulici, nebo se ukrývat uvnitř, kde by neměli o jejich příchodu tušení? Nesmyslná otázka. Nic teď není lepší nebo horší než něco jiného. Vykročí Abuelinou upravenou předzahrádkou a Mami otevře branku. Pak se oba

V PRACHU CEST

posadí na žlutě natřený obrubník, nohy obrácené do ulice. Druhá strana domu je ve stínu, ale tady se Lukovi opírá do čela žhavé slunce. Po několikaminutovém čekání uslyší blížící se sirény. Mami, která se jmenuje Lydia, si uvědomí, že jí drkotají zuby. Není jí zima. V podpaží má zpocená kola, ale na celých pažích jí naskočila husí kůže. Luca se předkloní a vyzvrací se. Vyjde z něj kydanec bramborového salátu obarvený růžovým ovocným punčem. Šplíchne na asfalt mezi jeho nohama, ale on ani matka se neodtáhnou. Jako by si toho snad ani nevšimli. Nezaznamenali ani nenápadný pohyb záclon a žaluzií v okolních oknech, za nimiž si sousedé připravují výpověď, že nic neviděli a neslyšeli.

Čeho si však Luca všimne, jsou zdi lemující ulici. Viděl je už bezpočtukrát, ale dnes vnímá rozdíl: každý dům tu má malou předzahrádku ukrytou z ulice za zdí korunovanou žiletkovým nebo ostnatým drátem či kovovými hroty a dovnitř se dá dostat jen zamčeným vchodem. Acapulco je nebezpečné město. Lidé dělají preventivní opatření, dokonce i v takových hezkých čtvrtích, vlastně především v nich. Ale k čemu je všechno zabezpečení, když ti chlapi nakonec přijdou? Luca si opře hlavu o matčino rameno a ona ho obejmě kolem krku. Nezeptá se, jestli je mu dobře, protože ví, že ta otázka bude odtěď už navždy vyznívat absurdně. Ze všech sil se snaží nemyslet na všechna ta slova, která už si nikdy netroufne vyřknout, a na strašlivou prázdnotu, která po nich zůstane.

Když na místo konečně dorazí policisté, natáhnou přes oba konce ulice žlutou pásku *escena del crimen*, aby tam nikdo nejezdil a aby udělali prostor pro děsivou kolonu zásahových vozidel. Kolem Luky a Lydie se pohybuje celá armáda strážců zákona, z nichž číší navičovaná důstojnost. Když k nim přistoupí vrchní detektiv a začne se vyptávat, Lydia na okamžik zaváhá, kam by Luku poslala. Na to, aby slyšel všechno, co chce Lydia říct, je ještě moc malý. Měla by ho na pár minut svěřit někomu jinému, aby mohla popravdě odpovědět na všechny strašlivé otázky. Měla by ho poslat za otcem. Za babičkou. Za sestrou Yemi. Ale všichni leží mrtví na dvoře, kde se skáceli k zemi jako dominové kostky. Stejně by to nemělo žádný význam. Policisté tu nejsou proto, aby jim pomohli. Lydia začne vzlykat. Luca vstane a položí jí na šíji svou drobnou studenou dlaň.

JEANINE CUMMINS

„Dejte jí minutu,“ řekne jako dospělý chlap.

Když se detektiv vrátí, je s ním žena, soudní lékařka, která se obrátí přímo na Luku. Vezme ho kolem ramen a zeptá se, jestli by se nechtěl na chvíli posadit do jejího vozu. Na boku dodávky se vyjímá nápis SEMEFO a zadní dveře jsou otevřené. Mami kývne, a tak Luca jde s tou paní, posadí se do auta a spustí nohy přes zadní nárazník. Paní mu nabídne *refresco* v orosené plechovce.

Lydiin mozek, který byl dočasně ochromený šokem, začne znovu pracovat, ale plouží se jako hlemýžď. Lydia stále sedí na obrubníku a detektiv stojí mezi ní a jejím synem.

„Viděla jste, kdo střílel?“ zeptá se vyšetřovatel.

„Bylo jich víc. Myslím, že tři.“ Kdyby tak detektiv trochu ustoupil stranou, aby měla Luku na očích. Je od ní asi deset kroků.

„Viděla jste je?“

„Ne, slyšeli jsme je. Schovávali jsme se ve sprše. Když jsme tam byli, jeden z nich vešel dovnitř a vymočil se. Možná byste z kohoutku získali otisky prstů. Umyl si ruce. Věřil byste tomu?“ Lydia hlasitě tleskne, jako by chtěla tu vzpomínku zaplašit. „Venku bylo slyšet minimálně další dva hlasy.“

„Říkali nebo udělali něco, co by nám je pomohlo identifikovat?“

Lydia zavrtí hlavou. „Jeden jedl kuře.“

Detektiv si zapíše do bloku *pollo*.

„Druhý se zeptal, jestli je tady.“

„Konkrétní cíl? Řekli, o koho šlo? Jméno?“

„To ani nemuseli. Mysleli manžela.“

Detektiv přestane psát a netrpělivě se na ni podívá. „Jak se jmenuje?“

„Sebastián Pérez Delgado.“

„Ten novinář?“

Lydia přikývne a detektiv hvízdne skrz zuby.

„Je tady?“

Lydia znovu přikývne. „Na terase. S obracečkou. A s cedulí.“

„Promiňte, *señora*, ale váš manžel dostával mnoho výhrůžek, že?“

„Ano, ale v poslední době ne.“

„A jaký měly ty výhrůžky charakter?“

V PRACHU CEST

„Chtěli po něm, aby přestal psát o kartelech.“

„Nebo?“

„Nebo mu vyvraždí celou rodinu.“ Její hlas zní monotónně a prázdně.

Detektiv se zhluboka nadechne a podívá se na ni s náznakem něčeho, co by se snad dalo vyložit jako soucit. „Kdy mu vyhrožovali naposledy?“

Lydia zavrtí hlavou. „Nevím. Už je to delší dobu. Tohle se nemělo stát. Ne, tohle se nemělo stát.“

Detektiv semkne rty do tenké linky a odmlčí se.

„Teď zabijí i mě,“ řekne Lydia. Až když to vysloví, uvědomí si, že to asi bude pravda.

Detektiv jí neodporuje. Na rozdíl od mnoha kolegů – neví přesně kterých, ale na tom nezáleží – není na výplatní pásce kartelu. Nevěří nikomu. Skutečnost je taková, že z více než dvou desítek policistů a zdravotníků, kteří se v tuto chvíli pohybují po Abuelině domě a terase, označují polohu nábojnic, zkoumají stopy, analyzují krvavé skvrny, pořizují fotky, nahmatávají pulz a dělají křížky nad mrtvolami Lydiiných blízkých, jich sedm pravidelně bere peníze od místního kartelu. Jejich ilegální příjmy jsou třikrát vyšší než výplata, kterou dostávají od státu. Od jednoho z nich už *el jefe* dostal textovku, že Lydia a Luca přežili. Ostatní nedělají nic, protože přesně za to jim kartel platí: aby nosili uniformy a budili zdání strážců zákona. Někteří kvůli tomu trpí výčitkami svědomí, jiní nikoli. Nikdo z nich ale stejně nemá na vybranou, takže jejich pocity nejsou důležité. Počet neobjasněných zločinů v Mexiku překračuje devadesát procent. Kostýmovaná *la policía* jen poskytuje potřebnou zástěrku faktické beztrestnosti kartelů. Lydia to ví. Všichni to vědí. Vmžiku se rozhodne, že odtud musí co nejrychleji zmizet. Zvedne se z obrubníku s rázností, která ji samotnou překvapí. Detektiv ustoupí a udělá jí místo.

„Až zjistíš, že jsem přežila, vrátí se.“ A pak se jí vybaví vzpomínka, která jí způsobí bolestné tepání v hlavě: jeden z hlasů na dvoře se zeptal *A co ten kluk?* Lydiiny klouby jsou najednou měkké jako máslo. „Zabije mého syna.“

„Kdo?“ zeptá se detektiv. „Vy víte, kdo to udělal?“

JEANINE CUMMINS

„Děláte si srandu?“ oboří se na něj. Tak strašný masakr mohl mít v Acapulku na svědomí jediný člověk a každý ví, kdo to je. Javier Crespo Fuentes. Její dobrý známý. Proč by měla jeho jméno říkat nahlas? Detektiv se ptá jen naoko, nebo ji zkouší. Udělá si další poznámky. Napiše *La Lechuza*? Napiše *Los Jardineros*? A pak otočí blok k Lydii. „Na tohle teď nemám.“ Protáhne se kolem něj.

„Ještě pár otázek. Prosím.“

„Ne. Už ani jednu. Nula otázek.“

Na dvoře leží šestnáct mrtvých, skoro všichni, koho měla Lydia na světě ráda, ale ona se tu informaci pořád zdráhá přijmout – ví, že je to realita, protože je slyšela umírat, viděla jejich těla. Dotkla se matčiny pořád ještě teplé paže, a když zvedla manželovu ruku, necítila žádný pulz. Její mysl se však pořád snaží převinout tu situaci nazpátek a smazat ji. Přece to nemůže být pravda. Je to příliš děsivé, než aby to byla skutečně pravda. O Lydii se pokouší panika, zatím však nezískala navrch.

„Luko, pojď.“ Natáhne ruku a Luca seskočí z vozu soudní lékařky. Nedopité *refresco* nechá stát na zadním nárazníku.

Lydia syna zachytí a pak oba vykročí ulicí na konec bloku, kde Sebastián zaparkoval auto. Detektiv je následuje a pořád se na ni snaží mluvit. Nechce pochopit, že už rozhovor ukončila. Copak se nevyjádřila jasně? Lydia se zastaví tak náhle, že jí policista málem vrazí do zad. Muž zabrzdí a zakloní se, ona se otočí na podpatku.

„Potřebuju klíče,“ řekne mu.

„Klíče?“

„Manželovy klíčky od auta.“

Detektiv mluví dál, ale Lydia se kolem něj znovu prosmýkne a táhne Luku za sebou. Vráti se brankou na Abuelin dvůr a požádá Luku, aby počkal. Vzápětí si to však rozmyslí a vezme ho do domu s sebou. Posadí ho na Abuelin gauč potažený falešným zlatým sametem a přikáže mu, aby se ani nehnul.

„Můžete ho, prosím vás, pohlídat?“

Detektiv přikývne.

U zadních dveří se Lydia na chvíli zastaví, pak zpevní ramena, otevře a vyjde ven. Na zastíněném dvoře visí ve vzduchu sladká vůně limetky a připálené šťávy z kuřete, a Lydia ví, že už nikdy nebude

V PRACHU CEST

jíst grilované maso. Někteří z příbuzných jsou už přikrytí a všude po dvoře jsou rozmístěné jasně žluté štítky s černými písmeny a čísly. Vyznačují polohu důkazů, které k usvědčení pachatelů nikdy nepovedou. Ty štítky všechno jen zhoršují. Jejich přítomnost znamená, že je to pravda. Lydia si uvědomí, že ji píchá na plicích a má nepravidelný dech, což ještě nikdy nezažila. Vykročí k Sebastiánovi, který stále leží ve stejné pozici: levou ruku má nepřírozeně zkroucenou pod tělem a u boku mu vyčnívá obracečka na maso. Je tam roztažený v podobném tvaru jako při divokých hrách s Lukou, které předvádějí po večeři v obýváku. Oba při tom ječí. Řehtají se. Vrážejí do nábytku. Lydia napouští vodu do kuchyňského dřezu a koulí na ně očima. Ale všechn žár je pryč. Pod Sebastiánovou kůží je naprostý klid. Chce si s ním promluvit dřív, než z něj vyprchá veškerá barva. Chce mu říct, co se stalo, chvatně, zoufale. Jakási bláznivá část její bytosti věří, že když mu všechno věrně odvypráví, dokáže ho přesvědčit, aby nebyl mrtvý. Dokáže ho přesvědčit, že ho potřebuje a jak strašně ho potřebuje jejich syn. Stáhne se jí hrdlo. Jako by ji ochromilo šílenství.

Někdo odstranil kartonovou ceduli, kterou mu ozbrojení zločinci zatížili na prsou obyčejným kamenem. Zelenou fixou tam bylo napsáno: TODA MI FAMILIA ESTÁ MUERTA POR MI CULPA (Celá moje rodina je mrtvá a můžu za to já).

Lydia si dřepne k manželovým nohám, ale nechce ucítit chlad jeho zsinalé kůže. Důkaz. Chytí špičku jedné boty a zavře oči. Pořád je v podstatě nedotčený a ona je za to vděčná. Ví, že kartonová cedule mohla být vetknutá do srdce mačetou. Ví, že jeho relativně čistá smrt je projevem jakési zvrácené laskavosti. Viděla už jiná místa činu, příšerná místa – těla už nejsou těly, ale jen jejich částmi, *mutilados*. Kartel obvykle vraždí okázale, aby všichni dobře viděli, co se jim v případě neposlušnosti taky může stát. Když jednou ráno otvírala obchod, uviděla na ulici kluka, kterého znala: klečel na zemi a klíčem zavěšeným na krku odemykal roletu otcova krámků s obuví. Když u něj zastavilo auto, nemohl utéct, protože měl klíč zastrčený v zámku. Takže *los sicarios* zvedli roletu, vytáhli kluka nahoru na tkaničce od bot a tloukli ho tak dlouho, až sebou už jen škubal. Lydia vběhla dovnitř a zamkla za sebou, takže neviděla, že

JEANINE CUMMINS

mu stáhli kalhoty a zavěsili mu tam ozdobu, ale později se o tom doslechla. Stejně jako všichni. Každý majitel obchodu v sousedství věděl, že otec toho kluka odmítl platit kartelu *mordidas*.

Takže ano, Lydia je ráda, že šestnáct jejích blízkých zabila rychlá a klinicky přesná střelba. Policisté na dvoře od ní odvracejí oči a za to je taky vděčná. Policejní fotograf položí aparát na stůl vedle sklenice, na jejímž okraji je stále šmouha od Lydiiny rtěnky. Kostky ledu uvnitř se rozpustily a na ubrusku pod sklem je mokré kolečko z vysrážených kapiček. Je pořád vlhké a Lydii připadá neuvěřitelné, že se její život mohl zhroudit rychleji, než se pár kapek stačí odpařit do vzduchu. Uvědomí si, že na terase se rozhostilo uctivé ticho. Zamíří k Sebastiánově boku, aniž by vstala. Leze po čtyřech jako malé dítě, na chvíli však zaváhá a zadívá se na manželovu nataženou ruku, pahorky a prohlubně jeho kloubů, dokonalé pŕlměsíce nehtových lůžek. Prsty se nepohnou. I snubní prsten je netečný. Manžel má zavřené oči, a Lydii napadne absurdní myšlenka, že je možná zavřel schválně kvůli ní jako poslední důkaz lásky, aby neviděla jejich prázdnotu, až ho najde. Zakryje si ústa rukou, protože má najednou strach, aby jí z nich nevypadla samotná podstata její existence. Zaplaší nepříjemný pocit, vsune prsty do záhybu ztuhlé ruky a opatrně se mu natáhne přes hrud. Už je studený. Je studený. Sebastián je mrtvý a zbyl z něj jen milovaný a dobře známý, ale dechuprázdný tvar.

Dotkne se jeho čelisti a brady. Pevně semkne rty a přiloží dlaň k chladnému čelu. Když ho poprvé spatřila, hrbil se s propiskou v ruce nad sešitem s kroužkovou vazbou v knihovně v Mexico City. Náklon jeho ramen, plnost rtů. Měl na sobě fialové tričko se jménem kapely, kterou neznala. Teď už chápe, že ji nezaujalo samotné jeho tělo, ale způsob, jakým mu vdechoval život. Zahrne ho modlitbami a nedbá na to, že ji do kolen tlačí dlažba. Její slzy přicházejí ve vlnách. Ohnutá obracečka leží v kaluži sražené krve a na ploché části je stále patrná stopa po syrovém mase. Lydia překoná nával nevolnosti, strčí manželovi ruku do kapsy a vytáhne klíčky. Kolikrát mu během společného života strčila ruku do kapsy? *Nemysli, nemysli, nemysli*. Pokusí se mu stáhnout z prstu snubní prsten. Kroužek se zasekne o záhyb kůže na kloubu, takže mu musí narovnat prst

V PRACHU CEST

a druhou rukou kroutit kovem tak dlouho, až prsten, který mu před více než deseti lety navlékla na ruku v katedrále Nuestra Señora de la Soledad, konečně uvolní. Nasadí si ho na palec, zapře se oběma rukama o jeho hrudní koš a zvedne se. Rychle odstoupí v obavě, aby ji kvůli věcem, které vzala, někdo nezastavil. Skoro si přeje, aby jí někdo řekl, že nemůže manipulovat s důkazy nebo nějakou podobnou blbost. Možná by bylo příjemné dát na chvíli volný průchod emocím a vylít si na někom vztek. Nikdo se jí však neodvážá oslovit.

Lydia zůstane stát se svěšenými rameny. Musí vidět matku. Vykročí tedy k Abuele, jejíž tělo je jedním z těch, která jsou zakrytá černým igelitem. Nějaký policista jí zastoupí cestu.

„*Señora*, prosím,“ řekne jednoduše.

Lydia ho zpraží pohledem. „Chci se rozloučit s matkou.“

Muž jedinkrát sotva znatelně zavrtí hlavou a tichým hlasem pronese: „Ujišťuji vás, že to není vaše matka.“

Lydia zkoprněle zamžiká, klíčky od manželova auta pevně sevřené v ruce. Má pravdu. Proč by se na těch krvavých jatkách měla zdržovat? Všichni jsou mrtví. Takhle si je pamatovat nechce. Odvrátí se od šestnácti těl ležících na dvoře, vezme za kliku dveří a vstoupí do kuchyně. Policisté zatím venku pokračují v práci.

Lydia otevře skříň v matčině ložnici a vytáhne její jediné zavazadlo: červenou příruční tašku. Rozepne zip a zjistí, že uvnitř se ukrývá řada menších kabelek. Je to taška plná tašek. Vysype je na postel, otevře matčin noční stolek, vytáhne ze zásuvky růženec a malou modlitební knížku a spolu se Sebastiánovými klíčky je vloží do příruční kabely. Pak se sehne a sáhne pod matraci. Přejíždí rukou sem a tam, až konečky prstů zavadí o svazek papírků. Lydia ho vytáhne: skoro patnáct tisíc pesos. Dá je do tašky. Hromadu menších kabelek nahází zpátky do skříň, odnese tašku do koupelny, otevře skříňku a posbírá, co může – hřeben, kartáček na zuby, zubní pastu, hydratační krém, balzám na rty, pinzetu. Všechno uloží do tašky. Jedná automaticky a nezdržuje se úvahami, které věci se jí budou hodit a které ne. Dělá to proto, že ji nenapadá nic lepšího. Matka měla naštěstí stejnou velikost nohy jako ona. Vezme tedy ze skříň jediné pohodlné boty – prošíváné zlaté tenisky se zipem na boku, které Abuela nosila při práci na zahradě. V kuchyni razie pokračuje:

JEANINE CUMMINS

balíček sušenek, plechovka arašídů, dva sáčky bramborových lupínků, to všechno potajmu nacpe do tašky. Matčina kabelka visí na háčku za kuchyňskými dveřmi vedle zástěry a jejího oblíbeného tyrkysového svetru. Lydia sundá kabelku a podívá se dovnitř. Připadá si, jako by matce otvírala ústa. Obsah je příliš osobní. Vezme tedy celou kabelku, složí změkklou hnědou kůži do boční kapsy příruční tašky a zapne ji na zip.

Když se Lydia vrátí, detektiv sedí vedle Luky na gauči, ale na nic se neptá. Blok a propisku si odložil na konferenční stolek.

„Musíme jít,“ řekne Lydia.

Luca se postaví, aniž by čekal na pokyn.

Detektiv rovněž vstane. „Musím vás varovat, abyste se teď radši nevracela domů, *señora*,“ řekne. „Nemusí to být bezpečné. Když tady počkáte, jeden z mých lidí vás může odvézt. Mohli bychom vám a vašemu synovi najít nějaký bezpečný azyl.“

Lydia se usměje a užasne, že je něčeho takového vůbec schopná. Pak se ušklíbne. „Díky, ale obejdu se bez vaší pomoci.“

Detektiv se na ni zamračí, ale přikývne. „Máte kam jít?“

„O nás nemějte péči,“ odbyde ho. „Starejte se o spravedlnost. Ta by vám měla ležet na srdci.“ Uvědomí si, že jí slova létají z úst jako jedovaté šipky. Možná jsou zbytečně zlostná, Lydia si však nehodlá brát servítky.

Detektiv stojí s rukama v kapsách a kaboní se do podlahy. „Vaše ztráta mě velice mrzí. Opravdu. Víím, jak to asi vypadá, když všechny vraždy končí bez objasnění, ale pořád existují lidé, kterým to není jedno a tohle násilí je děs. Věřte mi, prosím vás, že udělám maximum.“ I on si uvědomuje zbytečnost svých slov, přesto cítí povinnost je vyřknout. Sáhne do náprsní kapsy a vytáhne vizitku se svým jménem a telefonním číslem. „Musíme s vámi sepsat protokol, samozřejmě až se na to budete cítit. Několik dní to počká.“

Podá jí vizitku, ale Lydia zůstane nehybná, takže se po kartičce místo ní natáhne Luca. Přitočil se k matce a provlékl ruku popruhem červené příruční tašky.

Tentokrát se za nimi detektiv nevydá. Jejich stíny se pohybují po chodníku jako jedna velká vlnící se skvrna. Pod stěračem auta, okamžitě rozpoznatelného oranžového Volkswagenu Brouk z roku

V PRACHU CEST

1974, mají lísteček. Je tak malý, že se v teplém větříku prohánějícím se ulicí ani nezatřepotá.

„Carajo,“ zakleje Lydia a automaticky strčí Luku za sebe.

„Co je, Mami?“

„Zůstaň tady. Ne, běž a počkej tamhle.“ Ukáže směrem, odkud právě přišli, a Luca se tentokrát nevzpěčuje. Odcupitá ulicí asi deset metrů. Lydia položí tašku na chodník, couvne od auta o krok a rozhlédne se na obě strany ulice. Srdce jí bije pomalu a ztěžka jako olověný zvon.

Na čelním skle je přilepená manželova parkovací karta a zadní nárazník je potřísněný rzí. Lydia vstoupí do vozovky a nakloní se, aby zjistila, jestli papírek přečte, aniž by ho musela zvednout. Hned za žlutou páskou obepínající místo činu na druhém konci bloku parkuje novinářská dodávka, ale reportér i kameraman jsou zabraní do práce a nevšímají si jich. Lydia se otočí a vytáhne lístek zpod stěrače. Je na něm jediné slovo napsané zelenou fixou: BAF! Rychle se nadechne a má pocit, jako by jí středem těla projel ostrý nůž. Ohlédne se po Lukovi, zmačká papírek v ruce a strčí si ho do kapsy. Musejí zmizet. Musejí vypadnout z Acapulka někam daleko, kde je Javier Crespo Fuentes nikdy nenajde. Autem jet nemůžou.

KAPITOLA TŘETÍ

Lydia oranžového Brouka dvakrát obejde, nahlédne do oken, zkontroluje pneumatiky i palivovou nádrž, pak se skloní a podívá se i pod auto, ale niče ho se nedotkne. Všechno vypadá tak, jak to zanechali, i když se dívala jen zběžně. Nakonec ustoupí a založí ruce na prsou. Autem se jet neodváží, ale musí ho alespoň otevřít a vzít si z něj nějaké věci. Připadá jí to naléhavé, ale její mysl nedokáže dohlédnout za hranice přítomného okamžiku, takže to nedělá proto, aby měla něco *na památku*.

Pohlédne oknem dovnitř a spatří Sebastiánův batoh. Leží na podlaze před sedadlem spolujezdce a na palubní desce nad ním se lesknou její vlastní sluneční brýle. Na zadní sedačce je hozená Lukova žlutomodrá mikina. Jet teď domů, na místo, kde všichni bydlí, by bylo nebezpečné. Potřebuje jednat rychle a dostat odtud Luku pryč. Pak jí bleskne hlavou, že jestli je v autě bomba, bylo by možná milosrdnější vzít Luku s sebou, zavolat ho sem dřív, než otevře dveře, ale mateřský pud tu hrůznou myšlenku přemůže.

Lydia tedy přistoupí k vozu s klíčkem v ruce, kterou si musí sevřít, aby se jí tolik netrásla. Ohlédne se po Lukovi a ten jí ukáže zdvižený palec. *Nebude tam bomba*, řekne si. *Bomba by už po té kanonádě byla přes čáru*. Vloží klíč do zámku. Jeden hluboký nádech. Dva. Otočí klíčkem. *Cvak*. Zvuk odemykajících se dveří ji málem porazí. Ale pak nastane ticho. Žádné tikání, žádné pípání, žádný svist vražedného vichru. Zavře oči, otočí se a taky Lukovi ukáže

V PRACHU CEST

palec. Otevře rozvrzané dveře a začne prohledávat kabinu. Co vůbec potřebuje? Ztuhne, jako by najednou ochrnula. *Tohle nemůže být pravda*, napadne ji. Je přetažená a začíná ji šálit mysl. Vzpomene si, jak matka po Papiho smrti chodila celé týdny v kruzích od dřezu k ledničce a zase zpátky. Stála s rukou na kohoutku a zapoměla jím otočit. Lydia si nemůže dovolit chovat se jako zpomalený film. Jsou v nebezpečí. Musí sebou hodit.

Sebastiánův batoh. Musí ho zvednout. Musí se soustředit na nejbližší úkoly. Na přemítání, jak a proč se to stalo, bude čas později. Otevře manželův batoh a vytáhne z něj cestovní hrnek, brýle, klíče od kanceláře, sluchátka, tři malé zápisníky a hrst levných propisek, diktafon a novinářskou průkazku, a všechno to položí na sedadlo spolujezdce. Nechá si manželův Samsung Galaxy Tab s nabíječkou a uloží ho do vyprázdněného batohu, ale ještě předtím tablet vypne. Neví přesně, jak v těchto přístrojích funguje vyhledávání GPS, ale nechce, aby prozradilo její polohu. Vezme z přístrojové desky sluneční brýle a nasadí si je na obličej, přičemž se jednou nožičkou málem píchne do oka. Posune sedadlo dopředu, aby viděla, co je za ním. Na podlaze leží Lukovy boty do kostela; nechal je tam, když se přezul do tenisek a šel hrát *fútbol* s Adriánem. *Panebože, Adrián*, pomyslí si Lydia a ucítí na hrudi tak ostrou bolest, jako by jí tam někdo zarazil sekyru. Na okamžik pevně zavře oči a zklidní dech. Pak vezme Lukovy boty a uloží je do batohu. Na zadní sedačce leží Sebastiánova červená kšiltovka s logem New York Yankees. Shrábne ji, vystoupí z auta a hodí ji Lukovi, který si ji hned narazí na hlavu. V kufru najde Sebastiánův hnědý zapínací svetr a sbalí ho do tašky. Je tam i míč na basketbal (který nechá na místě) a špinavé tričko, které vezme. Zabouchne kufr a vrátí se k přednímu sedadlu pro jeden z manželových zápisníků. Zatím si ještě plně neuvědomuje, proč to dělá – aby si uchovala osobní vzpomínku na jeho zaniklý rukopis. Jeden námátkou vybere, zastrčí ho do batohu a zamkne za sebou dveře.

Luca k ní přiběhne dřív, než mu k tomu dá pokyn. *Můj syn je jako vyměněný*, napadne ji. Jak ji sleduje a sám si vykládá její přání...

„Kam půjdeme, Mami?“

Lydia se na něj z boku podívá. Osmiletý kluk. Lydia ví, že v sobě bude muset najít sílu přenést se přes tu strašlivou ztrátu a zkusit

JEANINE CUMMINS

zachránit, co se dá. Políbí ho na temeno hlavy a pak oba vykročí, pryč od novinářů, oranžového auta, Abuelina domu i svého zničeného života.

„Nevím, *mijo*,“ odpoví mu. „Uvidíme. Čeká nás dobrodružství.“

„Jako ve filmech?“

„Ano, *mijo*. Přesně jako ve filmech.“

Lydia si nasadí batoh na obě ramena, utáhne popruhy a zvedne příruční tašku. Vydají se ulicí na sever, poté odbočí doleva k pláži, ale pak se znovu stočí na jih, protože Lydia se nemůže rozhodnout, jestli je lepší být někde, kde je plno turistů, nebo raději zůstat úplně mimo dohled. Co chvíli se ohlíží přes rameno, zkoumá řidiče projíždějících aut a ještě pevněji svírá Lukovi ruku. U otevřené branky na ně začne štěkat nějaký voříšek: poskakuje a výhrůžně cení zuby. Z domu vyjde žena ve fádnicích květovaných šatech, aby psa okřikla, ale než se jí to podaří, Lydia čokla surově nakopne a ani se za to nezastydí. Ženská za ní cosi ječí, ale Lydia se nezastaví a vede Luku dál.

Luca si upraví na hlavě otcovu kšiltovku, která je mu velká. Lem je nasáklý Papiho potem, takže z ní vyjde závan jeho vůně, když si ji Luca stáhne na tu či onu stranu, což teď dělá pravidelně, aby otec cítil. Pak ho napadne, že ta vůně není nekonečná a měl by si ji šetřit, a tak se čepice raději přestane dotýkat. Nakonec zahlédnou autobus a rozhodnou se do něj nastoupit.

Je sobota odpoledne a autobus není příliš plný. Luca je rád, že si může sednout, brzy si však uvědomí, že právě pohyb nohou nesoucích jeho drobné tělo ulicemi rodného města byl tím, co bránilo hrůze, aby ho dočista pohltila. Jakmile klesne na modrou plastovou sedačku vedle Mami a spustí unavené nohy dolů, začne přemýšlet. Začne se trást. Mami ho vezme kolem ramen a pevně stiskne.

„Tady nemůžeš brečet, *mijito*,“ špitne Mami. „Teď ne.“

Luca přikývne, jako na povel se přestane trást a riziko slz pomine. Opře hlavu o teplé okno autobusu a podívá se ven. Soustředí se na jasné barvy svého města: zelené listy palem, kmeny stromů nabílené proti broukům, křiklavé štíty obchodů a hotelů. U akvaparku El Rollo uvidí děti a teenagery stojící ve frontě u pokladny. Na nohou mají žabky a kolem krků ručníky. Za nimi stoupají a klesají červené a žluté tobogány. Luca přiloží prst ke sklu a jedno po druhém

V PRACHU CEST

rozmačká děcka ve frontě. Autobus se skřípěním zabrzdí u chodníku a nastoupí do něj tři výrostci s vlhkými vlasy. Bez zájmu projdou kolem Luky s Lydií, posadí se do zadní části autobusu, opřou lokty o kolena a začnou se tiše bavit přes uličku.

„Papi mě sem v létě taky vezme,“ řekne Luca.

„Co?“

„Do akvaparku. Říkal, že se sem v létě můžeme jít podívat. Až někdy nebudu mít školu, vezme si v práci volno.“

Lydia vcucne tváře a hryzne se do nich. Reflexivní reakce, že se na manžela zlobí. Řidič zavře dveře a autobus se zařadí do provozu. Lydia rozepne příruční tašku, která jí leží u nohou, skopne boty na podpatku a nazuje si matčiny zlaté tenisky. Nemá žádný plán, což u ní není normální, a je pro ni těžké nějaký vymyslet: mozek se jí vaří, ale přitom připomíná stojatý močál. Není na tom ale zas tak špatně, aby si nepamatovala, že by po každých patnácti nebo dvaceti minutách měli přestoupit do jiného autobusu, což také dělají. Někdy změní směr, jindy ne. Jeden autobus zastaví přímo před kostelem, a tak na chvíli vejdou dovnitř, ale část Lydiiny osobnosti přístupná modlitbám jako by se uzavřela. Tuhle zvláštní otupělost už několikrát zažila – když jí v sedmnácti zemřel otec na rakovinu, když dva roky po narození Luky samovolně potratila, když jí lékaři oznámili, že už nikdy nebude mít další děti –, takže to nepovažuje za ztrátu víry. Naopak si to vykládá jako Boží milost. Bůh ve své moudrosti odsunul veškeré její zbytné potřeby stranou, aby se mohla soustředit na to podstatné. Venku se Luca při čekání na další autobus ještě jednou pozvrací na chodník.

Lydia má kolem krku tenký zlatý řetízek s prostým přívěskem v podobě tří propojených oček. Je to decentní šperk, kromě filigránového zlatého kroužku na prsteníčku levé ruky jediný, který nosí. Sebastián jí dal náhrdelník k Vánocům po Lukově narození a ona si ho okamžitě zamilovala – jeho symboliku. Od té doby ho nosí každý den a dalo by se říct, že se stal její nedílnou součástí. Když se nudí, přejíždí po jemném řetízku bříškem palce. Když je nervózní, obtočí si tři vzájemně propojené kroužky kolem nehtu malíčku a poslouchá jejich tlumené cinkání. Teď se však zlatých oček ani nedotkne. Bezděčně zabloudí rukou ke krku, ale hned si to uvědomí

JEANINE CUMMINS

a zarazí se. Staré zvyky a gesta teď musí stranou. Jestli chce přežít, nesmí na sebe ničím upozornit. Rozepne si řetízek na šiji a navlékne na něj Sebastiánův snubní prsten. Pak si řetízek znovu zapne a schová ho pod límeček blůzy.

Nesměji vzbudit zájem řidičů autobusů, o nichž je známo, že fungují jako *halcones*, hlídky kartelu. Lydia se domnívá, že působí jako poměrně atraktivní, ale ne vyloženě krásná žena neurčitěho věku, a společnost malého nenápadného kluka může znamenat přirozenou kamufláž, pokud to má vypadat, že si jen vyrazili na nákup nebo na návštěvu přátel bydlících na druhé straně města. A skutečně, Luca a Lydia by si klidně mohli vyměnit místa s řadou jiných cestujících, což jí přijde jako zcela absurdní představa – že na nich ti lidé nepoznají, jakou hrůzu si právě prožili. Lydií se přitom zdá, že to na ní musí být poznat, jako by to měla napsané na čele. Musí neustále bojovat s nutkáním dát průchod křiku, který pulzuje v jejím nitru jako nějaká živá věc. Roste a kope ji do břicha, jako když tam nosovala Luku. S nesmírným sebezapřením to zadusí a potlačí.

Když se ve strašlivém chaosu její hlavy konečně začne rodit plán, Lydia si není jistá, jestli je dobrý, ale upne se k němu, protože žádný jiný nemá. Ve tři čtvrtě na čtyři, kdy se na pláži Caletilla blíží konec otvírací doby, Lydia a Luca vystoupí z autobusu, vejdou do neznámé pobočky své banky a zařadí se do fronty. Lydia si zapne mobilní telefon, aby si zkontrolovala zůstatek na účtu, pak přístroj znovu vypne a vyplní výběrní lístek na téměř celou částku: 219 803 pesos, v přepočtu zhruba 12 500 amerických dolarů, téměř celé dědictví po Sebastiánovu kmotrovi, majiteli stáčírny nápojů, který vlastní děti neměl. Požádá o vyplacení peněz ve velkých bankovkách.

Několik minut poté už Luca a Lydia znovu sedí v autobuse, životní úspory uložené ve třech obálkách na dně Abueliny příruční tašky. O tři autobusy a více než hodinu později vystoupí u Walmartu v Diamante. Koupí Lukovi batůžek, dvě balení spodního prádla, dvoje džíny, tři obyčejná trička pro každého, dvě mikiny s kapucí, dvě teplé bundy, dva další kartáčky na zuby, jednorázové ubrousky, náplasti, krém na opalování, balzám na rty, cestovní lékárníčku, dvě turistické láhve, dvě svítilny, baterie a mapu Mexika. Lydia se pak zastaví u pultu v oddělení domácích potřeb a dlouze si prohlíží

V PRACHU CEST

mačety. Nakonec vybere jednu menší se zasouvací čepelí a k tomu pěkné černé pouzdro, které si může připnout k noze. Pistole to sice není, ale lepší než nic. Zaplatí hotově a poté se vydají pod silničním nadjezdem k plážovým hotelům. Luca s Papiho kšiltovkou a Lydia se zlatým řetízkem, kterého se nedotýká. Cestou sleduje všechny kolem: chodce, řidiče v projíždějících autech, dokonce i hubené kluky na skateboardech, protože ví, že *halcones* jsou všude. Spěchají dál. Lydia vybere hotel Duquesa Imperial. Je dostatečně velký na to, aby jim poskytl jistou anonymitu, ale ne moc moderní, takže nepřitahuje zbytečnou pozornost. Vyžádá si pokoj obrácený do ulice a znovu zaplatí v hotovosti.

„Ještě bych si potřeboval zapsat vaši kreditní kartu kvůli případným dalším výdajům,“ řekne recepční a vloží do papírového obalu dvě klíčové kartičky.

Lydia se na ně podívá a zauvažuje, že je shrábne a vyrazí k výtahu. Pak otevře příruční tašku a dělá, že hledá kreditku. „Sakra, asi jsem ji nechala v autě,“ zakleje. „Kolik dělá záloha?“

„Čtyři tisíce pesos.“ Vrhne na ni profesionální úsměv. „Samozřejmě je plně vratná.“

„Samozřejmě,“ řekne Lydia. Opře si příruční tašku o koleno a otevře jednu z obálek. Vytáhne čtyři tisíce pesos, aniž by obálku vytáhla ven. „Hotově. Může být?“

„Ach.“ Recepční se zatváří trochu zaskočeně a šlehne očima po šéfovi, který se věnuje jinému hostovi.

„V pořádku,“ oduší vedoucí, aniž by zvedl oči.

Recepční kývne na Lydii a ta mu vtiskne do ruky čtyři růžové bankovky. On je vloží do obálky a zalepí ji.

„Na jméno?“ Jeho černá propiska zůstane viset nad obálkou.

Lydia na okamžik zaváhá. „Fermina Dazová,“ řekne první jméno, které ji napadne.

Recepční jí podá klíče od pokoje. „Přeji příjemný pobyt.“

Jízda výtahem do desátého patra Lukovi připadá jako ta nejdlejší minuta a půl v jeho životě. Bolí ho nohy, záda i krk, ale zatím se nerozbrečel. Ve čtvrtém patře nastoupí jakási rodina, ale když si uvědomí, že výtah jede nahoru, znovu vystoupí. Rodiče se usmívají

JEANINE CUMMINS

a drží se za ruce, děti se pošťuchují. Než se dveře výtahu zavřou, cizí kluk se podívá na Luku a vyplázne jazyk. Instinkt i maminčiny ne-nápadné signály Lukovi velí chovat se, jako by se nic nestalo, a do- teď ten obludný úkol zvládal dobře. Ve výtahu je však také elegantní starší paní, která obdivuje maminčiny prošivané zlaté boty. Abueli- ny boty. Luca rychle zamžiká.

„Máte moc hezké boty – takové neobvyklé,“ řekne paní a jemně se dotkne Lydiiny ruky. „Kde jste je koupila?“

Lydia se k ní neotočí, ale sklopí oči k chodidlům. „Už si ani ne- vzpomínám,“ odpoví. „Mám je už dlouho.“ A pak opatrně zapíchne prst do tlačítka s číslem deset, což sice výtah nezrychlí, ale umlčí to jakékoli další pokusy o navázání rozhovoru, což byl účel. Žena vy- stoupí v šestém patře, a jakmile se tak stane, Mami namačká čísla čtrnáct, osmnáct a devatenáct. Vystoupí v desátém patře a pak se- jdou po schodech do sedmého.

Když Mami konečně odemkne dveře hotelového pokoje, roz- hlédne se na obě strany chodby opatřené kobercem, chvatně ho uvede dovnitř, zamkne a zajistí dveře řetízkem, přitáhne po dlážděné podlaze židli od stolu a zaklíní ji pod klikou, Lukovi se stane překvapivá věc. Tím překvapením je, že se nestane vůbec nic. Vnitř- ní bolest, se kterou doteď bojoval, nevyhřezne na povrch. Ale ani nezmizí. Zůstává v něm, potlačovaná jako zatajený dech, vznášející se kdesi na okraji jeho vědomí. Má pocit, že kdyby pootočil hlavu a jemně by do toho balonku naplněného hrůzou píchl prstem, vyva- lil by se z něj obrovský proud, který by ho smetl a odnesl ho navždy pryč. Luca si dává záležet, aby zachoval klid. Vyzuje si boty a vyleze na okraj osamocené postele. Leží tam ručník složený do tvaru labu- tě. Luca ji chytí za dlouhý krk a odmrští ji na podlahu. Vezme do ru- ky dálkový ovladač, jako by to bylo záchranné lano, a zapne televizi.

Mami položí tašku z Walmartu, batohy i Abuelinu příruční ka- belu na malý stůl a všechno z nich vyndá. Začne strhávat cedulky, rovnat věci do hromádek, a pak najednou těžce dosedne na židli a dobrých deset minut se ani nepohne. Luca se na ni nepodívá. Hl- tá očima dětskou stanicí Nickelodeon, kde právě běží seriál *Henry Nebezpečný*, a zvýší hlasitost. Když Lydia konečně procitne, vykročí k němu a dá mu velkou pusou na čelo. Pak přejde pokojem a odsune

V PRACHU CEST

dveře na balkon. Pochybuje, že je na světě tolik čerstvého vzduchu, aby jí dokázal vyčistit hlavu, ale musí to alespoň zkusit. Nechá dveře otevřené a vyjde ven.

Jestli je na hrůze něco dobrého, pak to, že je akutnější než žal. Lydia ví, že ji následky předchozích událostí brzy dostihnou, ale před nejhorší bolestí ji jako účinné anestetikum chrání představa, co by se ještě mohlo stát. Nahlédne přes okraj balkonu a zadívá se na ulici. Řekne si, že tam dole nikdo není. Řekne si, že jsou v bezpečí.

Ve vestibulu hotelu se zatím recepční na chvíli omluví a zamíří na toaletu pro personál. Ve druhé kabině vyndá z vnitřní kapsy saka jednorázový telefon a odešle následující textovku:

V hotelu Duquesa Imperial se právě ubytovali dva zvláštní hosté.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Při jejich prvním setkání Javier Crespo Fuentes přišel do Lydiina obchodu sám v úterý ráno právě ve chvíli, kdy chystala venku reklamní tabuli. Ten týden vybrala deset knížek ze vzdálených končin, k nimž křídou napsala slogan KNIHY: LEVNĚJŠÍ NEŽ LETENKY. Přidržela si dveře nohou, vyndala tabuli, a on k ní přiskočil, aby jí s dveřmi pomohl. Zvonek nad nimi zařinčel.

„Děkuju,“ řekla Lydia.

Pokýval hlavou. „Ale mnohem nebezpečnější.“

Zamračila se a postavila malířský stojan. „Prosím?“

„Ten nápis,“ ukázal. Lydia ustoupila a zhodnotila svůj výtvar.

„Knižky jsou levnější než cestování, ale taky nebezpečnější.“

Lydia se usmála. „Asi záleží na tom, kam cestujete.“

Vešli dovnitř, kde ho nechala, aby se sám rozhlédl po policích. Když konečně přistoupil k pultu a položil knížky vedle pokladny, jeho výběr ji překvapil.

Lydia vlastnila obchod téměř deset let a prodávala tam knížky, které měla ráda, i takové, ze kterých nebyla úplně nadšená, ale věděla, že půjdou na odbyt. Nabízela i pestrou škálu přání, propisek, kalendářů, hraček, her, brýlí na čtení, magnetek či šňůrek na klíče, a právě tenhle druh zboží společně s knižními bestsellery držel její podnikání v zisku. Pro vlastní potěchu však mezi oblíbeným zbožím odjakživa uchovávala některé ze svých zamilovaných tajných pokladů, které jí otevřely mysl a změnily život, skvostných knih, jež někdy ani nebyly

V PRACHU CEST

přeložené do španělštiny, ale přesto je měla na skladě, ne snad v očekávání prodeje, ale jednoduše proto, že se v jejich přítomnosti cítila šťastná. Takových knížek tam bylo možná dvanáct, zastrčených po každé na jiné polici, odolávajících náporu neustále se měnících sousedek. Občas, když ji nějaká knížka opravdu zasáhla, otevřela jí nové obzory a navždy změnila její vnímání světa, doplnila ji mezi tajné klenoty. Jednou za hodně dlouho se pokusila jednu z knih doporučit nějakému zákazníkovi. Dělal to pouze v případě, že dotyčného znala, byl jí sympatický a věřila, že dokáže hodnotu nabízeného díla ocenit. Skoro vždycky se zklamala. Za deset let zažila radost, že zákazník přistoupil k pultu s jednou z těch knih v ruce sám od sebe, jen dvakrát. Dvakrát za deset let se v krámku zažehla zázračná jiskra a zvonek nad vchodem náhle připomínal jmelí – příslib čehosi magického.

Když tedy Javier přistoupil k Lydii stojící za pokladnou s pohledem upřeným do katalogů a když zvedla z pultu vybrané knížky, aby je namarkovala, s ohromením mezi nimi našla ne jeden, ale hned dva ze svých tajných literárních pokladů: *Srdce, ty tyrane, ty gauhere* od Leah Hager Cohenové a *Kde je Eneas McNulty?* od Sebastiana Barryho.

„Panebože,“ zašeptala Lydia.

„Stalo se něco?“

Vzhlédla k němu a uvědomila si, že si ho doteď pořádně nepohlédla, i když se spolu předtím krátce bavili. Na úterní ráno byl až moc hezky oblečený: měl tmavomodré kalhoty a bílou košili hodící se spíš do kostela než na běžné nošení. Husté černé vlasy rozdělené výraznou pěšinkou měl postaru sčesané na stranu. Podobně staromódní byly i černé plastové obroučky jeho brýlí, které působily tak „retro“, že už možná znovu přicházely do módy. Oči měl zvětšené tlustými skly brýlí, pod nosem chvějící se knír.

„Tyhle knížky patří k mým oblíbeným,“ řekla. Bylo to nedostatečné vysvětlení, ale na jiné se nezmohla.

„K mým též,“ řekl muž naproti ní. Váhavě se pousmál a přitom mu jemně zacukal knír.

„Vy už jste je četl?“ Držela v obou rukou *Srdce, ty tyrane, ty gauhere*.

„Jen tuhle.“ Ukázal na knihu, kterou svírala.

JEANINE CUMMINS

Podívala se na obálku knížky. „Vy čtete v angličtině?“ zeptala se anglicky.

„Snažím se,“ odpověděl. „Nemluvím úplně plynule, ale skoro. A tohle je tak dojemný příběh. Určitě mi při prvním čtení něco uniklo. Chtěl jsem to zkusit znovu.“

„Ano.“ Usmála se na něj a připadala si trochu bláznivě. Nedbala na to a lehkovážně pokračovala. „Až to dočtete, můžete se tady znova stavít a probereme to spolu.“

Dychtivě přikývl. „Vy tu máte čtenářský kroužek?“

Lehce pootevřela ústa. „Ne.“ Zasmála se. „Jsem tu jen já!“

„Tím líp.“

Usmál se a Lydia se zamračila. Nechtěla, aby ten vzácný okamžik něco zkazilo. Flirtuje s ní? Když se muž chová tajemně, odpověď zní obvykle ano. Položila knížku na pult a přikryla ji dlaní.

Pochopil ostrážitost jejího gesta a snažil se to uvést na pravou míru. „Jen jsem chtěl říct, že příliš mnoho názorů někdy může člověku pokazit čtenářský zážitek.“ Podíval se na knížku pod její rukou. „Nevšední kniha. Vskutku nevšední.“

Pousmála se, zvedla z držáku čtečku a namířila ji na knížku.

Když se příští pondělí vrátil, zamířil rovnou k pultu, i když tam Lydia měla jiného zákazníka. Počkal stranou, ruce sepnaté před sebou, a když zákazník odešel, srdečně se na sebe usmál.

„Tak co?“ pobídla ho.

„Napodruhé to bylo ještě lepší.“

„Ano!“ Lydia zatleskala.

Jedna z hlavních postav knihy trpěla chorobným nutkáním skákat z výšek. Nechtěla zemřít, ale neustále se kvůli té neodbytné potřebě zraňovala.

„Já to mám taky,“ přiznal najednou Javier.

„Co? Ne!“

Ten problém byl smyšlený.

A přece jím Lydia trpěla také. Kdykoli se doma přiblížila k zábradlí balkonů, musela si zarýt prsty do dlaní a přitlačit paty k podlaze. Měla strach, že jednou bezmyšlenkovitě skočí dolů, jen tak, zničehonic. Rozplácne se na asfaltu, auta v Acapulku budou brzdit, troubit a zbytečně ji objíždět. Sanitka dorazí pozdě. Z Luky se

V PRACHU CEST

stane sirotek a všichni budou její čin mylně považovat za sebevraždu. Lydia si ten scénář v duchu přehrávala snad tisíckrát, jako by tím mohla získat protilátky. *Nesmím skočit.*

„Myslel jsem si, že jsem jediný na světě,“ přiznal Javier. „Myslel jsem si, že je to jen bláznivá hříčka mojí mysli. A pak jsem to našel v té knížce.“

Lydia si až po chvíli uvědomila, že má ústa dokořán, a tak je zavřela. Těžce dosedla na stoličku.

„Já jsem si myslela, že jsem jediná,“ vydechla.

Javier za pultem narovnal záda.

„Vy taky?“

Lydia přikývla.

„Panebože,“ řekl anglicky. A pak se zasmál. „Založíme si terapeutickou skupinu.“

A pak tam stál a povídal si s ní tak dlouho, až mu nakonec nabídl kafe a on přijal. Přitáhla mu ke kraji pultu stoličku, aby si ho mohl v klidu vypít. Dával si přitom pozor, aby si nepotřísnil knír pěnou. Bavili se o literatuře, poezii, ekonomice, politice i hudbě, kterou oba zbožňovali, a on se zdržel skoro dvě hodiny, až si začala dělat starosti, že ho někde budou postrádat, ale on jen odmítavě mávl rukou.

„Nic důležitějšího nemám.“

Přesně takhle si život ve svém knihkupectví vždycky představovala. Že vedle každodenních starostí s obchodem by se mohla potkávat se zákazníky stejně okouzujícími a plnými života jako knížky kolem nich.

„Mít ještě tři takové zákazníky, jako jste vy, a víc bych k životu nepotřebovala,“ řekla a naposledy si usrkla kávy.

Položil si ruku na prsa a mírně se uklonil. „Vynasnažím se, abyste se spokojila se mnou.“ A pak tiše a nenuceně dodal: „Kdybych vás potkal v jiném životě, požádal bych vás o ruku.“

Lydia se prudce zvedla ze stoličky a zavrtěla hlavou.

„Omlouvám se,“ řekl Javier. „Nechtěl jsem vás přivést do rozpaků.“

Mlčky posbírala šálky. Zrada nespočívala v tom, že Javierovo vyznání přijala, ale v její nevyřčené odpovědi: v jiném životě by možná řekla ano.

JEANINE CUMMINS

„Měla bych jít zase něco dělat,“ řekla místo toho. „Odpoledne musím vyřídit objednávku. Musím připravit balíčky k odeslání.“

Toho dne si s sebou odnesl sedm nových knih, z toho tři na Lydiino doporučení.

V pátek ráno spláchla ulici letní přeháňka a pod plátěnou stříšku chránící dveře Lydiina knihkupectví se vmáčkli dva urostlí muži, ze kterých šel strach. O chvíli později se objevil Javier a Lydii zaplavila vlna štěstí. Budou probírat další knížky! Snažila se chovat přirozeně, ale při pohledu na muže ve vchodu jí dech vázl v hrdle.

„Znervózňují vás,“ poznamenal Javier.

„Jen nevím, co chtějí.“ Lydia vyšla ze své obvyklé pozice za pokladnou. Stejně jako všichni ostatní majitelé obchodů v téhle ulici platila každý měsíc *mordidas*, výpalné kartelu. Víc už by si dovolit nemohla.

„Pošlu je pryč,“ řekl Javier.

Lydia začala protestovat, chytila ho za loket a byla stále hlasitější, i když Javier ztišil hlas do konejšivého šepotu. Když se mu pokusila zastoupit cestu, obešel ji.

„Něco vám udělají,“ špitla tak naléhavě, jak jen to šlo, aniž by spustila poplach.

Usmál se na ni, až mu zacukal knír, a ujistil ji: „Neudělají.“

Když Javier otevřel dveře a vykročil ven, Lydia se přikrčila za pultem a sklonila hlavu. S úžasem sledovala, jak Javier oslovuje ty dvě gorily pod markýzou. Oba muži ukázali na provazy deště, ale Javier namířil prstem, mávl rukou a muži poslušně odklusali do lijáku.

Lydia se to zdráhala pochopit. Javierovy návštěvy se opakovaly a prodlužovaly, v rozhovorech se dotýkali čím dál hlubších a osobnějších věcí, Lydia však jako by záměrně zapomínala na moc, kterou toho odpoledne prokázal, byť ty dva chlapy ještě dvakrát spatřila poblíž. Když se nakonec s láskou zmínil o své ženě, které říkal *la reina de mi corazón*, královna mého srdce, Lydia cítila, že její obranný val dostává trhliny. Zábrany padly ještě víc, když jí řekl o mladé milence, pro kterou měl přezdívku *la reina de mis pantalones*, královna mých kalhot.

„Nechutné,“ řekla, ale zároveň se zasmála, čímž sama sebe překvapila.

V PRACHU CEST

Na tom, že má muž mimomanželský poměr, nebylo nic zvláštního, ale aby o něm takhle otevřeně mluvil s jinou ženou? Jeho doznání Lydii vyléčilo z jakýchkoli bláhových myšlenek na bližší vztah, a jak jí Javier odhaloval čím dál víc ze svého tajného já, začalo mezi nimi vznikat intimní přátelství. Stali se z nich důvěrníci, kteří se jeden druhému svěřovali se svými postřehy i zklamáními. Dokázali se spolu zasmát a občas si i postěžovali na své partnery.

„Kdybys byla mojí ženou, nikdy bych se takhle nechoval,“ řekl Javier, když se zmínila, že Sebastián nechává špinavé ponožky na kuchyňské lince.

„To věřím.“ Zasmála se. „Byl bys ideální manžel.“

„Vypral bych všechny ponožky v domě.“

„Jasně.“

„Všechny ponožky bych spálil a každý týden bych koupil nové.“

„Hm, hm.“

„Klidně bych žádné ponožky nenosil, kdyby ti to udělalo radost.“

Lydia se proti své vůli zasmála. Naučila se při podobných průpovídkách koulet očima, protože Javierovo flirtování bylo v jejich vztahu jen mráčkem na nebi, který zase odpluje. Mnohem víc mezi nimi znamenaly bouřky. Například zjistili, že oba jejich otcové zemřeli jako mladí na rakovinu, což by mezi nimi vytvořilo pouto samo o sobě. Oba měli hodného tátu a přišli o něj.

„Je to na prd, moc horších věcí si na světě představit neumím,“ svěřil se jí.

Lydiin otec zemřel už skoro před patnácti lety, a přestože pro něj netruchlila pořád, když už to na ni přišlo, cítila stejně hluboký zármutek jako v den jeho smrti.

„Já vím,“ řekl Javier, i když to nevyslovila nahlas.

Takže Lydia snášela jeho vytrvalé lichočky a on zase na oplátku respektoval její odmítavý postoj k pokusům o flirtování, možná ho dokonce vítal. Začala to pokládat za součást jeho osobního kouzla.

„Ale Lydie,“ řekl jí zbožně a položil si obě ruce na srdce, „bez ohledu na moje další lásky, ty jsi *la reina de mi alma*.“ Královna mojí duše.

„A co by na to řekla chudák tvoje žena?“ kontrovala.

„Moje úžasná žena hlavně chce, abych byl šťastný.“

JEANINE CUMMINS

„Je to svěťice!“

Často mluvil o svém jediném dítěti, šestnáctileté dceři, která byla na internátní škole v Barceloně. Jakmile o ní začal, všechno se na něm změnilo – hlas, výraz, chování. Cítil k ní tak upřímnou lásku, že vždycky velice dobře vážil slova. Její jméno bylo jako křehká skleněná koule, kterou se bál upustit na zem.

„Vtipkuju o tom, kolik mám lásek, ale ve skutečnosti je jen jedna.“
Usmál se na Lydii. „Marta. *Es mi cielo, mi luna y todas mis estrellas.*“

„Jsem matka.“ Lydia přikývla. „Tuhle lásku dobře znám.“

Posadil se naproti ní na stoličku, kterou už považovala za jeho. „Ta láska je tak obrovská, že se jí někdy až bojím,“ řekl. „Vím, že si ji nikdy nemůžu zasloužit, a tak se bojím, že zmizí, že mě zničí. Je to jediná dobrá věc, kterou jsem v životě udělal.“

„Ale Javiere, to přece není pravda,“ namítla Lydia.

Při tom tématu zvážněl. Zavrtěl hlavou a promnul si oči pod brýlemi.

„Můj život se prostě nevyvíjel tak, jak jsem chtěl,“ řekl. „Víš, jak to je.“

Ale ona nevěděla. Po týdnech vzájemného poznávání přišla chvíle, kdy jim to začínalo drhnout a nemohli najít společný jazyk. Kromě toho, že měla jen jedno dítě, se Lydiin život vyvinul přesně tak, jak vždycky doufala. S tím, že jí život nedopřál dceru, se smířila. Vzala věci tak, jak jsou, víc pro to stejně udělat nemohla. Se svými životními rozhodnutími byla spokojená. Víc než to, Lydia byla šťastná. Javier se na ni však podíval přes vypouklé čočky brýlí a ona v jeho očích viděla touhu po porozumění. Pevně semkla rty. „Povídej,“ vybídla ho.

Sundal si brýle a složil nožičky. Zastrčil si je do náprsní kapsy a zamrkal. Jeho oči bez obvyklého ochranného štítu působily drobně a zarudle. „Myslel jsem si, že budu básník!“ Zasmál se. „Absurdní, co? V dnešní době?“

Položila mu dlaň na ruku.

„Myslel jsem si, že budu učenec, že povedu klidný život. S chudobou bych se nějak vyrovnal.“

Zkřivila ústa a dotkla se elegantních hodinek na jeho zápěstí. „To bych chtěla vidět.“